

35 Iniciatives. Teatre contra les injustícies cap a les dones a Torres de Segre.

43 Tribut. Lleida ret l'homenatge pendent a l'escriptor i polític Pep Mòdol.

GERARD HOYAS

PUBLICACIONS MEMÒRIA HISTÒRICA

Lleidatanes al camp de Ravensbrück

La historiadora Míriam Roma presenta un llibre que explica les vivències de sis ponentines que van sobreviure a l'horror nazi || “No es pot explicar tota la història si s'oblida les dones”

L. GARCÍA

| LLEIDA | La lluita contra l'oblit no és fàcil, però és necessària, més que mai. Prova d'això és el treball ingent d'entitats i historiadors per posar veu als supervivents, també del terror nazi. És el treball que ha dut a terme la historiadora d'Almenar Míriam Roma amb el seu llibre *Les sis de Ravensbrück* (Pagès Editors), publicat el passat 11 d'octubre i que es presentarà el proper 5 de novembre a la irreductible, en què trasllada al públic la història de valentia, repressió, extermini i supervivència de sis lleidatanes que van ser deportades a aquest camp de concentració a Alemanya. Són Lola Casadellà Puig (Alcoletge), Generosa Cortina Roig (Son), Felicitat Gasà Nadal (el Pont de

PRESENTACIÓ

El llibre, publicat aquest octubre, serà presentat el proper 5 de novembre a la llibreria la irreductible

Suert); Conxita Grangé Veleta (Espui). Maria Maranges Bober (Prats i Sansor) i Coloma Seró Costa (l'Albagés).

El llibre parteix del treball de final de Màster d'Estudis de Gènere de Roma. “Tenia clar que volia fer una cosa relacionada amb la història des d'una perspectiva de gènere. Va ser el meu tutor, Joan Sagués, qui em va dir que podria versar sobre les lleidatanes deportades.

DADES			
6	120.000	250	6.000
LLEIDATANES	DONES I NENS	DEPORTADES	MORTES
El llibre narra la història de Lola Casadellà, Generosa Cortina, Felicitat Gasà, Conxita Grangé, Maria Maranges i Coloma Seró.	Segons el pròleg d'Antonieta Jarne, és el nombre de dones i nens presoners a Ravensbrück, a més de 20.000 homes.	L'obra diu que, segons la documentació analitzada, van ser republicanes espanyoles detingudes a França i deportades a camps.	Segons l'obra, dones que van ser assassinades a les cambres de gas, a banda de les mortes per malalties o tortures.

La historiadora Míriam Roma, amb el seu 'Les sis de Ravensbrück'.

Aquell estiu vaig fer un camp de voluntariat a Ravensbrück i, al conèixer les seues històries de prop, em vaig decidir del tot”, explica.

L'autora assegura que ha estat una “àrdua tasca” trobar

documentació sobre això però que la voluntat era explicar aquestes històries, “una cosa tan necessària ara que elles ja no hi són”. De fet, considera que aquest és l'objectiu principal del llibre, que la ciutadania conegui

aquestes dones, la seua lluita, les circumstàncies en les quals van viure als camps, com van sobreviure i com es van adaptar després de l'alliberament estant a l'exili. “Van viure una repressió específica per ser dones i al llibre en parlo. També d'aspectes dels quals no s'ha parlat o s'ha fet poc, com la prostitució als camps”, assenyalava. Una altra part important és explicar la solidaritat que hi havia entre les dones deportades als camps. “És una cosa que les va ajudar a sobreviure. S'estructuraven per famílies i fins i tot feien activitats culturals, com concursos de receptes imaginàries, i es feien regals amb el que podien crear elles mateixes”, explica.

En el treball de mantenir viva la memòria, Roma destaca la tasca de les entitats com Amical de Ravensbrück, el cens de la qual inclou 250 dones espanyoles deportades en aquest camp. “No es pot explicar tota la història sense parlar de les dones, són les grans oblidades, i es mereixen aquest reconeixement”, remarca.

“Buit acadèmic important” sobre la deportació femenina

■ El pròleg de *Les sis de Ravensbrück* és obra de la historiadora i escriptora Antonieta Jarne, en el qual destaca el “buit acadèmic important” sobre la deportació femenina. Segons Jarne, l'autora fa un recorregut de la història d'aquestes sis lleidatanes des del seu paper actiu a la resistència fins al seu arrest i deportació i després del seu alliberament. Totes van passar per camps com Flossenbürg, Dachau, Sachsenhausen i Bergen-Belsen i Neuengamme. L'última supervivent, Conxita Grangé, va morir l'agost del 2019. Segons Roma, “encara queda molt per fer en memòria històrica”.